...y zergiin kolkoozuud yrisenii socialiis tuslamza emkidkegtii

Buriaad-Mongoliin YNEN

1933 onii Apreeli 17 nii eder

№ 89 (946)

Zakika yne: Sara byriin 2 tek. 50 mengo. 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nizeediin yne 10 mengo

„YNENII" KOROONII AADRIS: Центро союзная № 19. Ма телефоны: редактора — 344, секретаря — 323.

...iin taarilgiin beledkeliin jabaca tukai

BK(в) N-nii Burmozkomiin toвçoonii togtool

...tarilgiin keled... iin ton eere bai... kedelmeri byke... tebtaç ba kedee... buzagai teempeer... Mozkomiin tob... roki barimtanuu... yiledberiin yrise... eli 8-nii medee... 78,9% gyicedke... in foondo 44,9%. ...gi uridiin josoor... badal yrgelzelseer... l bol odoo kyrte... ltanuudigi emçe... aza çada ygei ba... çetenii tarilgada... iiligi tasalduulkiin... arka bol tedenii... g bolzortoni eke... kangaka ygei. ...paarka bol tyli... e kereglelvydeer ...i baina. Negenç ba tyrkike kereg ...dberiin tasaguud gaa ygei baina. yndeselze tobçoo...

...yydte yiledberiin kelelgiin foondo... tygeskekiigi byke jalgalaka ba ene ...aka tesebiigi terel ...nga barika. Yri... buzagai baisan ... ba aikomuudiigi yrisenii kerege... kiigi daalgaka ba ...i gyicedkee ygei ...di geze koosoor ...n igi çanga kariuu... ...ulka. ...iin niuusan tari... ...tukai ba kolkooz ...ocialis tuslamziigi ...delmeriigi cukari... ...uulka byke kem... ...komuudaas abaa ...uridçalan tem...

...cem kadagalaka ...spiiskigini şalgan keke meteer emçe... ...riaagiigi baiguulka ...dkeligi kangaka. ...n tariaa ujalgaça... ...dkeberiigi ba kol... ...niguudiin anka... kandasan biçegii... ...lcekiin yndeseer ...dunda nebterelin ...ibuulka. ...ariaa askaltiin ba ...teliin jabaca tukai ...es toocoonii iled... ...idaa sonoskokiigi

yyryyd ba zeblelyydiigi ujalgal- ka. Aikomuud ba aimagiin gyi- cedkomyydiigi eneçetenii tarilgiin beledkeliin baidal tukai iledke- ligi namiin yyryydiin sekritaa- ruud, zeblelyydiin tyryylegçedees udaa daraa sonosozo baikiigi duradkaka.

4. Zarim kubi aimaguudta yri- senii tariaagiigi yrisentei kamta syyd ba prokororiin zurgaanuud- ta yrisenii tariaagiigi yrigçediin keregiigi darui dyyrgeze gemte- niigi syydiin kariuucalgada ka- baaduulkiigi duradkaka.

5. Aimagiin socialiis tuslamziin foondiigi baiguulka kedelmeriii- gi şuud jabuulka, yrise tesebiigi gyicedkeşen kolkoozuudiin ilyy garka tariaagiigi ileryylkiigi aikomuud ba aimaguudi n gyiced- kekemyydte duradkaka.i

Selengiin Tynkenii, Zakaaminii, Koriiin ba Ekired—Bulgadiin ai- komuudiin sekritaaruudta, Boo- konii aimagta socaliis tuslamza yzyylke yrisenii foondiigi aimag dotoroo yrisenii tariaa askaka te- sebiin gyicedkesenç ba ygeiç bai- saniigi sanal bodoldoo abal ygei, tyyniigi Zagot Zernoogiin baaza- da apreeliin 15 kyrtele askakiigi duradkaka.

6. Agroteeknigiin jabuulganuu- diigi engergeke jabadaliin buza- gaigaar kozomdozo baisaniigi temdegleze, ene bol tesebiin tasaldakiin ba urgaciigi deeşelyyl- ke keregte jikeken tybeg kekiin ajuul tabina.

Yteg şibkeer ytegzyylke, ynese cugluulka, yrisigi ceberleke ba ugaa a, yrisenii tariaagiigi soor- tiin tariaagaar solika, selgyylen tarilgiin, gazariigi kamkuul, kiaag ebesenees ceberleke, yrisenii ta- riaanii garsigi şalgaka, soloomiin ozuurta tarika dyrşeliigi usadkaka metiigi jabuulza agroteeknigiin jabuulganuudiigi engergeki n talaar baisan tasaldaliigi darui usadkakiin çukala kemzeenyydiigi abkiigi AK-iin sekritaarnuud ba AGK—iin tyryylegçediin kariuuca- lgataigaar AK—d ba AGK—dta duradkaka.

kedelmerida saişaal emkidkeliin tula, tarilgiin ekiike kyrtele bri- gaad bykenii yiledberiin zebleen deere brigaadiin kedelmeriiin te- seb, kedelmeriiin çanariigi ba ur- gaciigi deeşelyylke, byteeke şine noormiin ba tyyniigi azaliin ede- ryydte cegneke asuudaluudiigi jo- soçolon z-bçen kelceke tosotoi.

10 Traagtariin zasbari arga ygei- geer kozomdozo jabasaniigi tem- degleed, aikomuudiin byke sekre- taaruud, traagtraceenteriin telesle-

gçed, MTS. ba MØS-iin direegte- ryydiigi traagtariin ba şireke zeb- segyydiin zasabariigi tyrgen dyyr- gekiin tula byke zasabariin çaza- ruudiigi bykele syydkiin kedelme- ride oruulkiigi mozkomiin tobçoon ujalgalka. Apreeli 20 kyrtele MTS- gi tyliseer ba tyrkeke tosoor, te- deniigi yiledberiin tasaguudta ka- jaka, kolkoozuud ba MTS kojoriin koorondo geree batalkiigi kangaka.

MTS-dte kabaatai barilga, dar- kanii gazaruud, sklaad, maşiinii sarai metiigi galaas kamagaalaka jabuulganuudiigi engergeke jaba- dalda sanalaa tuskai ankaraka.

11. Tarilgada jabakaar tuskailan ilgeegdesen moridto kojor kono- giin amaralti eke erte baidaliigi tabikiigi ba çireke kyceniigi byke tarilgiin yjede çiryyn ba koncen- tribalsan tezeeleer kangakiigi by- ke aikomuud bol byke kolkoozuu- diin emene tabika. „Tezeel ygei" g. m. medyylgenyyd bol moridoo tezeel yzeleger yideekiin şaltagaan bolko ygei baisaniigi kol ozuu- diin byke tyryylegçenertei uridça- lan duridkaka.

Tezeeliin foondiin tesebiigi kol- kolkooz bykenii gyicedkeke uja- lga ba enyyniigi gyicedkee ygei kolkoozuudiin uduridagçad bol tarilgiin kaluun yjede enyygeeree kedelmeride tasaldal, zabsar gar- sanda toologdozo çanga kariuucal- gada kabaaduulagdaka josotoi.

Staaliin komuuna Bookonii aimagta socialiis tuslamziin josoor 400 c. tariaa eke gebe

Selengiin aimagiin Zagastain somonii Staalinii neremzete ko- muuna bol Bookonii aimagta socialiis tuslamza yzyylke tukai AK tobçoonii ba AGK prezidi- ymiin şidkeberiigi komuuniin geşyydiin kamtiin cuglaan dee- re zablen kelceed, ene jabuul- giigi byrimesen zyitei deere yzeze eerinçgee kedelmeje ygei yrisenii tariaa zasaas 400 ceentner yri senii tariaa socialiis tuslamziin josoor eke geze olzoi.

Manai ene zişeegiigi abkiigi tus aimagiin byke kolkoozuu- diigi urina.

Cuglaanii daalgabariaar komuuniin pravleeni

Tyryy jabagçad eesediingee amzaltanuud tukai

Kolkoozçod-udaarniguudiin BMR-iin 1 dygeer kuralda Selengiin aimagiin Zagastain somonii „Staalinii" neremzete komuunaas RAAPORTA

Manai komuuna bol, 1929 onii apreeli 9-nii eder 251 amin ky- riyystei 60 byleer byriideze tog- toson baina. Odoo 883 amin ky- riyystei 241 byle begeed, komuu-

nadaa 260 kedelmeriiin nasatan kedelmerilaze baina, tyynii 128 udaarniguud. Namiin geşyyd 30 kyn. komsomoolçuud 42 kyn. Manai komuuniin dergede zasa-

giin gazar bol kolkoozçod zaluu- çuudiin surguuli, emnelgiin ambu- latoori, akyşeerkiin tasag ba ke- reglegçediin kopiraacanuudiigi nee- sen baina.

Manai ilaltanuud

Bide bol socialiis mal azaliigi kegzyylkiin telee ton beki baazi- gi baiguulaabdi gebel: Maka synii feerme—1445 tolgoi maltai, koni- nii feerme —3112 tologoi konitoi gakain feerme—123 tol. gakaitai. kamtilagduad baisan yker —1012 tol. ba byke aduun—375 tol. kam- ta 6067 tolgoi maltai bainabdi.

1932 on dotor ulasiin beledkel- de kedee azaliin produugtiigi 53290 tek. tuşaagdaa. Kolkoozoin geşyydiin azalta edert 23630 tek kubaagdaa, kolkoozoin dolgyyriin şatnar 13000 tek, boro bodol ku- daldagsan, dyn kamtadaa mal aza- laas 94920 tek, olzo kyliegdebe. Mal azaliin produugtiigi tuşaaka tesebee 101% gyicedkeebdi.

Malaa karaka 7 yrgeliin brigaa- danuudiigi 120 kolkoozçodoor emkidkegdesen. tyynii 85 bysegyi- çyyd, namiin geşyyd 9 kyn, kom- somoolçuud 17 kyn, udaarniguud 35 kyn.

Brigaaduudta byke maluudaa

daalgasan ba brigaadanuud tus geşvydtee daalgasan baina. ene kolkoozçoğ bol, tuşaan abasan maluudta, telnyydiigi ykselge ba nilyylegiin kampaanida cem ka- riuucalgatai baina. Mal azaliin bri gaadanuudiin azalta ederiigi gar- kadaa, tedeenii daaza abasan ma- liin too, dakuulsan teliin, tuşaa- san produugti n ba eke maluudaa niilyylsenii too deerees oldoko begeed enyyn tukai zokiooson azalta ederiin cegneltetei bainabdi.

Maliingaa yylteriigi saizaruulkiin telee jikeken kedelmeri jabuulag- daza baina. Odoovsk ceber çusa- nii 1 azargatai, saizaruulsan yyite- rliin 3 azarganuudtai, saizaruulsan yylteriin 17 bukanuudtai, 56 miro noos kucanuudtai. Bykii koniigoo 24% miitis bolgoobdi. 1933 onii kabar teekniikiin josoor ynieedee yrezyylke pyynkte emkidkekejee bainabdi.

1933 onii apreeli 1-ees maliin bariigiigi byrin dyyrgekiin telee

erkim sain 10 kolkoozçodoo on- çolon tomilood bainabdi.

Zooteekniig çadabaritai nek. Je- godyyrov gegçigi mal azaliin er- kilegçe ba komuuniin tyryyleg- çiin orologço bolgozo sungaad bainabdi.

Tariaalan azal tukai

1932 onii kabar 2500 ga tarilga kiisen, tyynii 2154 ga tariaan bai- gaa, 13963 ceentner tariaa abaab- di, ulasiin beled'kelde 4321 ceent- ner tuşaagdaa, tesebee 101% gyi- cedkeebdi., odoo kabariin tarilgiin yrisenii foondo 2850 ceentner, menkelelgiin 238 c. tesebee 100% gyicedkegdee. Kooliin foondo 1782 c. kolkoozliin naimaada 150c. tuskai foondo 150 c. urisla nziin bacaaltiin 373 c. bygsiriin foon- dodo 330 c. tarilgiin beledkeliin fyraaz 165 c. baiguulagdaad baina. Geşyydiin azalta ederte 4050 ceen- tner kubaaza egtee.

Bide tarilgadaa belen bainabdi

Yriseniigee foondiigi 100% tril- jeereer ceberlen ilgaatai, tyynee bykeli syydkiin karuulaar sakiuu- lagdasan, byke maşiina zebsegyy- dee gyiced zasagdasan, ene kaba- raas yysken zeb josoor selgyylen tarilgi emkidkeze, 4,5 ba 7 pooli- toi selgyylen tarilga kiike geze byke tarilgiingaa talmaigi tasalan kubaagdaa, selgyylen tarilgiin ku- gacaagaar bolzorlon 78 kedelme- riçed ba 18 podroostoguudaar ta- rilgiin 3 deki brigaadanuudiigi baguulagdaa, tedeenii 30 bysegyi çyyd, 11 komuuniisanuud. 14 kom

somoolçuud, 23 udaarnignud, sel- gyylen tarilgiingaa byke talmaigi brigaadanuudtaa daalgaza egteed baisan tyynees gadna 2 traagta- riin brigaadanuudiigi 6 traagtar- nuudtaigaar 21 kyteigeer emkid- keed baina.

1933 onii azaliin daalgabariigi byke brigaadanuud ba tyynii ge- şyydiin byrin medereldeni kyrtel oilguulan taniicuulza egtesen, ken juu kiikeb, cag bolzoriin, azalta ederiin jamar çanartaigaar bytee- keb geze bygede medeke bolson baina.

420 ga gazarta casa togtooson 69 ga gazarta eteg şibke askaza 15 ceentener ynese cugluulsan bainabdi, tarilgada jabaka 210 tol- goi moridtoi, tyynee tus kolkooz- çodiin byrin kariuucalgada byke tonog zebsegteini tuşaan egtesen. 1933 onii kabar 2000 ga tarilga kiike ba 276 ga busa tariiga kiike teseteiene bol aimagiin tesebees 276 ga deeşe ugtamza bolgon ab- tasan baina. Tarilgada keregleg- ke 165 c. ovioos ba 401 c. nogoon oviostoi bişe byrin kangaatai.

Socialiis tuslamza yzyylkebdi

Aimagiin gyicedkom ba Aiko- miin togtooltoi tanilcaad baikadaa Bokoonii aimagiin kolkoozuudta 400 c. yrisenii tariaa socialiis tu- slamza bolgon kydelkeegyi zasaas egeke geze nitiingee cuglaagaar batalan abasan bainabdi, tyynees gadana kyrşe suugaa kolkoozuud-

taa urisalan tusalka josoor 240 c. yrise egtesen baina.

Manai komnuna bol, Tososeer- beledkeliin zavoodtoi mikaangiin kizemeer kedeldeg (mieelnicetei) teermetei, darkaanii kyrcetei, gutaliin mastirskoitai, ede yiledbe-

riinyd bol togtoomol yiledberiin daalgabariaar kedel nerildeg baina.

Cig yrgelze yiledberidee jaba- dag 25 komuniistanuud, ede bol byke komuniistanuudiin 83% ba 42 komsomoolçuud jabaa—ede 100% bolno.

Olzo urgacaa jaaza kubaagaabiibdi

1931 ondo 1 azalta ederte 1 tek. 13 men. bolson tariaagaa azalta ederte kubaagdaagyi.

1932 onii olzo urgacaa kubaag- daaguiid ba azalta ederte 1 men- geer 1 tek 29 men. tyyn dotor tariaagaar 1 azal- ta ederte 4 kilo kubi kyrtesen baina. „ken jikeer sainaar kedel- merilneb—tere jikiigi abka, ken kedelmerilne ygeb—tere juuç ab- ka ygei" gesen loozoniigi azal kereg deereai bejelyylze çadasa- nas aikabtar jike amzaltanuudigi dabasan bainabdi. Azalta ederiigi oikodoo, kiisen byteesenii, çana- riin ba toogiin ziseee deerees olco- son ba azaliin daabariigi iiyybze- len gyicedkesen brigaadanuudta abka josotoi azalta ederees deeşe- ni 10-20% kyrtel nemeze egtesen ba muugaa kedelmerilesen bri- gaadanuudta dooşoluulsan uça- ruud baika juma, jamar ecesiel boloob gekede: Tariaanii brigaa- diin № 1 bol 1 azalta ederte

mengeer 1 t. 16 m. tariaagaar 3,600 kiilo abasan baina, gakain feermede jabasag brigaada 1 azal- ta ederiin mengeer 1 t. 03 m. ba tariaagaar 3200 kiilo kyrtesen baina, tarilgiin brigaadiin № 3. 1 azalta ederiin mengeer 1 t. 42 m, tariaagaar 4,4 kyrter 4,3 gee.

Tybçenii Girezab—geze ail 3 kedelmeriçed kedelsen, 1406 azal ta edertei 56,41 ceenten r ş niiciin tariaa ba 1268 tek. mengeer too- coson baina.

Badmarinçenii dolgor bysegyi 11 kedelmeriçen 448 azalta edertei 17,92 ceentner şiniiciin tariaa ba 253 t. 54 m. toocobo.

Togooçiin Daazad—2 kedelme- riçed jabasan 911 azalta edertei 37,13 ceentner şiniiciin tariaa ba 572 tek. mengen toocobo.

Loodori Hamazabiin Balzag (ezgca kyn) kedelmeriin kyçetei 141 azalta edertei, tyynii gemtee- sen zebsegyydiigi toocood, ştraa-

figi daraza abaad baikada 2.54 ceentner tariaa abasan baina.

Imees udaarniguud ba erkim kiçeeltei kedelmeriçed jikeer ta- riaa olzo, zalkuu loodoriuud ba- gaar ba zarimuud juuç abaagyi baika şuu.

Erkim sainaar kedelmeridee kandaza jabasan 33 kolkoozni- guud şagnal abasan.

Muugaar kedelmeridee kandaza kolkoozçingoo zeeriigi gemteesen 31 kyn ştaraafluulsan baina.

Ede manai ilaltanuud bol an- giin temeceliin gol dotor jabaza niudargaçuud, lamanuud ba bişeç angiin kaşa etegeedyydeer kair nair ygei te neceze, namiin zinkeni şuza niin ton zeb ba neker Staalin tyryytei namiin TK ba Burobkomiin ba Aikomiin ketelbe ri dooro jabaza tuilasan amzalta- nuud baina.

Manai dutuunuud.

Bide komunaarnuud bol, nam ba zasagiin gazariin mal azal tu- kai togtooluudiigi azal kereg dee- reni bejelyylze çadaagyibdi.

1932 onii janvaari 1 de 6216 tolgoi maltai baisan aad, 1933 onii janvaari negende 6453 tolgoi bolsoin, ene bol 1932 onii ma i n teliigi oruulangyi baikada 763 63 tolgoi koroson baina.

1932 ondo 423 ynieenees 292 tugal abasan, 131 yuieegee subii- ruulsan bainabdi, ene byke ynieenii 31% bolno.

100 gyynees 20 unagatai bolson ene bol 80% gyydui subairasan

şuu. 1521 tolgoi eme koninoos 574 kurigatai. 947 tol. koni subair kan juu ali 62% bolno, tyynees gadana azalaa emkidkeze çadaa ygei deerees 1932 ondo 564 kuri- ganaiga 180 gi ykyylsen juu ali 31,2% koroson bainabdi. 88 pro- ceenteitei kalar 23 ykesen juu ali 26% koroson baina. Ene buzagai daalimaad juun deeree bolob gekede: mal azaliin froon- to deere angiin syrbeggi çan- gadkaza çadaagyi, komuuaada angiin daisad şargan orood mal azaliigi syidkeze baisan baina. Nek Staalinii „kedee toskodoki

kedelmeri" tukai kelesen zaabariin garatala manai manai dunda Oço- riin Radna geze niudargan, kamba lamiin tusilagça (lamanariin zeb- leliin zinkeni sekretaar) g. m. ko- roton baisan. 1931 ondo maliin niilyylegiin kampaanigi tasal- duulsan, 309 ga tariaalnaas ga bykenii 4 ceentener tariaaç abtasan niudargaçuud, lamanuud ba bişeç angiin kaşa etegeedyydeer kair nair ygei tenecez, namiin zinkeni ulasiin emene cag bolzoriotoi duryzeke ba ul oronoo kama- gaalka jabadalda tuselamzauu- diigi yzyylkeb di. Elenyydiigi nijaa telsee ynekeer bolşoviigiin komuu- na bolgokobdi.

Namiin ba politaarinariin uda- riidaga nek. Staalin tyryytei BK(b) Namiin TK mandelkaa boltogol Socialiis yiledberiin kolkoozçod- udaarn guud mandaka boltogol

„Staaliin" neremzitei komuuniin tyryylegçe Kudugiin

1933 on dotor manai zorilgo juub

1. Maliingaa toogi oloçoruulka 764 tugalaa, 1645 kurigaa, 50 una gaa 90 perçe noonuudaa tarim- dal ygeigeer kyyzeeke. (edeenees doroo tugalaa sain abtaza baina) kedelmeri (azalaa) 447 c. amidiin çignyyrees mal tyiseeleke 1950 c. sy, 27 c. noosiigi ulasaa ujalgiingaa byrin tuşaaka enyyniigi byke brigaadanuudiin kedelmeriçed kolkoozçod boşiigi 100% barguulka ba manai kolkooz bol tyyn yileleb. Mani kooliigi jıki sur gyiced kangaka byke yrisenii gaşaangaa gargaad baikadaa eelkiigi jıgi 25,8% ologo uulna.

2. 1933 onii tarilgiigi gyiced dyyrgeke, 1 ga tarilgaas 7,8 c. urgacaigi kyreeke. 3000 c, tariaa ulastaa tuşaaka, 1934 onii tarilgiigi yrisee gyiced kangaka

kedelmeriin ba sain yylteriingee maluudigi kooloor byrin kangaka.

3. Geşyydee sojolin ba partiin talaar byrin deeşelyylze çan- gadkaza, ulamaar kolkoozçodiin azal ta edeligi 4,5 kiloos dooşo bi- şe bolgokobdi. 1933 onii azal toododoo... Yıl dberi deeree jabaazi biisan byke komu- narnuudaa socmerioceee ba gab- kiigi çinguulza çandagaraar ba nige çanga zarçamiigi dyyreen kereglelyylze olgoor dyyzeer sai- çir, zalkuu, loodoriuud, zolibotig- çodiigi esedinggee zergees şuud ceberlen keekee.

4. Namiin emkiin ketelberi doo- ro jabaza komuuniin dunda ba gadnaç baigaa angiin karşa ete- geedyyd, niudargaçuud, lamanar, nojod ba bişeç kubiskaliigi eser-

gyy etegeedyydtii ton çangaar temecen ledeeniigi ceberleke. Ke- delmeriçed-tariaaçuud ulam zu- zaangaa, eesediingee ajulgyi ulasiin emene cag bolzortoi duryzeke ba ul oronoo kama- gaalka jabadalda tuslamzauu- diigi yzyylkebdi. Elenyydiigi nijaa telsee ynekeer bolşoviigiin komuu- na bolgokobdi.

Kiiin caana

...naaniiin sociaal-demokraad nam ...sandaran butarakiin emene

...). „Berliner Berzen ...medeegeer, germaa- ...mokraad nam ba ...gen sandarkiingaa ...baina. Ali olon so- ...diin emkinyyd bol- ...emkiligi taraan zog- ...tooluudiigi garga- ...i zergees garakam ...genyyd jike olon ...amoaa yldesen za- ...şyyd gesyyniigee ...arcaza baina. Ali ...demokraad namiin

geşyyd bykii sociaal-demokraad taran butarkiin detelsen tukai kee- reldee jabuulna.

„Berlin Berzen Kyrjeer" sonin bolbol sociaal-demokraad namiin udarıdagçadiin beteşegyi bildaguu yzemzede duraa gutan gaikaka jabadal tus namiin ergen olon geşyydiin dunda jikeeken delger- senyigi temdeglene. „Berlin Berzen Kyrjeer" soniin bol ene zyitiingee tegeskel deere biçekenii: „sociaal- demokraadiin geşyydiin olongkii oir zuuriin kereg boloob baina".

Pryyssiiin azkuin na- miin geşyyd nacio- naal socialiis namiin geşyyd bolkoni

Berlin 16 (T). Pryyssiin aza akuin namiin tyryylegçe bol bykii namiin geşyydyyde duudan uri- aalka biçegeigeer kandaz, tyyn dotoroo aza akuingaa namigi taraan butargaza nacionaal-socialiis namda orokiigi duridkaba.

Fabzavkomiigi faşiiszuulka baina

(Т). Germaani ulasiin ...i jikeken zavoodu- ...ko Obergaanzen „ko- ...fiyng Kiyte" geze ...e nacionaal-socia lis ...iin josoor reformii- ...ri, gişdynkeriin

profsojuuzuudta medegdeze baisan bykii zavoodiin komiteedlin ge- şyycyyd abanaas gargagdaza na- cionaal-socialiistanuud orozo bol- bo. Kojor şaaktanuud dotor refor- miis kubiskagça favzavkomiin ge- şyydiin dundaas komuunistana-

rani teregeseer, teformiistanaraar kojor gekeonnoor konogiin sanuulga gargasan zalluulan keegdebe Ene Kojor şaaktanuud dotor kulaa ta profsojuuzniin namkalaid 70 kyn keegdebe.

Kinaltada abalgan negzyyl, aluurdalga...

(Т). Pryyssiin policco ...debier listoovko- ...in uçaraa temer za- ...burge kadagal- ...a negzyyl kiisgeeze

...uudtai baricaatai ge- ...ed Goldelibyyrgiin

aldartai jike profeessor Ekkaarta gegçe katedraa kasagdaba. Gaa- mburg botodo komuunis namiin zygees keelegdesen 8 mingan ke- listoovko kuudasanuud, 13 mingan plakaad zuraguud kuriaa- gdaba, 8 kyn kinaltada abtaba. Rotenbyyrge kotodo 4 kyn kinal-

tada abtiza „Rote Baakt" zeze so- nin keden kesegyyd kuriaalgan da doobo.

Dyyseldoorfo komuniis kedel- meriçen Liybek gedeg nacionaal - socialiistanuudta oaralta kiisc nii tula 7 zil kaatarzanii kedel- meride jabuulkaar şiidkegdebe.

KOLKOOZÇON udaarniguud KURALIIN TRIBYYN DEER

Bidende bygede bii—gazarç bii, traagtaruudç bii, kødøø azaliin maşiinan bii, yrisenç bii—kabariin tarilgiin amzalta gancakan bidenii medel

Kolkoozuudaa bolşoviig, kolkoozçodoo çanga çadaltai bolgokiigi gabşagai kolkoozçodoos erinemdi

Deede Ydiin tebiin elegtre Staanciin kødelmeriçen ba inzeneer teeknigyydiin tøløølegçød bol kolkoozçon gabşagaiçuudiin ankadugaar respyblikiin kuralda raaporto kelebe.

Nøk. Bargaalov bol Tebiin Elegtre Staanciin kødelmeriçen ba inzeneer teeknigyydiin ømenøøs kolkoozçon-gabşagaiçuudiin respyblikiin ankadugaar kuralda kaluun bajar kyrgeed, caaşadaa raaportoo unşaba. Raaporto dotoroo çukalaçalan temdeglesenii:

—Bide bol øøsediingøø gyicedkelyyd ba dutamaguudiigi raaporto dotoroo oruulsan bainabdi. Elegtre Staanciingaa tyryyçiin eelzeegi amzaltatai gyicedkeze, kotiin kada deereki kubi ba radioo styyldi kojorto gerel egeed bainamdi. Ijyyliin 1 kyrtele Staanciingaa kojordugaar eelzee tegeskeze, bykø kotodo gerel økøbdi. Møn caaşaa 1934 sentiaabri negen kyrtele staancaa byri ergedken III eelzeegi tegeskeke tøsebteibdi.

Ene amzaltanuudtaigaa kamta, basa beden olon dutamag zyilyyd bidende bii. Ene dutamaguudiingaa çukalanuudiigi ilerkeilbel: Staanciingaa tekeerelgiigi gyiced şudalaa edii, kaadruudiigi ba ilangajaa yndesen buriaad kaadra beledkeke jabadalda jikeken dutamaguudtai bainamdi. 1933 onii kojordugaar kvaartalda ene dutamaguudaa usadkakabdi geze naidanam.

Bolşoviig namiin udaridalga doro jabaza, Staanciingaa syylçiin 2 eelzeegi bolzor dotoroni baiguulkabdi geze kolkoozçodto ygee egenemdi.

Manai kødelmeriçen ba inzeneer teeknigyyd bol teeknikiin tusalamza yzyylke zoriigoor Alairiin MTS deere şeef absan baina. Baigça sariin 15 kyrtele tus MTS de tarilgada tusalalcaka brigaada ilgekeer bainamdi. Bidener meteer şeef abça bolşoviigiin tarilgada tusalalcakiigi şiiiin zavood, mekanii g. z. urinamdi. Basa manaida kolkoozçon gabşagaiçuudiin ankadugaar kuraliin neremzete gabşagai brigaada emkidkegdesen baina.

Erkim sain çanartaigaar kødelmerileze, bolşoviigiin tarilgada şalgalta bariza garkiigi, angiingaa seremze kurcadkaza, angiin talaar karşa etegeediigi cøm kolkoozuudaas køøzø gargakiigi namiin jerenkii şugamiigi zøb jabuulza kolkoozuudaa ynekeer bolşoviig, kolkoozçodoo çanga çadaltai bolgokiigi gabşagai kolkoozçodoos ermelzenemdi.

Socialiis baiguulaltiigi udaridagça BK(b) Nam mandag!

Bolşoviig kolkoozuud mandag!

Elegtre Staanciin kødelmeriçen ba inzeneer teeknigyydiin tøløølegçødte gabşagai kolkoozçodiin kuraliin ømenøøs nøk. Puroozniçenko kariuu kelebe.



Nøk. Antoonov Semioon.

Niidargaçuudiigi kolkoozoos şuud ceberlejaa.

Bogdaanii (Bookonii aimagiin kolkoozçon, odoo remzavoodto kødelmerilezø baidag). Bi menøø remzavoodiin tømeriin darkanii ceekede kødelmerilezø bainab. Zurgaan konogiingoo tøsøb 116% gyicedkeesemdi. Manai zøblelte zasag bol kapitaalta delekeide toiruulaad, kødelmeriçen ba kolkoozçon tariaaçan kojortoi kamta socialis bølgem baiguulna.

Manai ulaan cereg bol ulasiingaa kile karaza baina. Bidener kødelmeriçen tariaaçan arad bolbol, yiledberi sangiingaa tøsøb 100% gyicedkeze, bolşoviigiin tarilga sainaar engergeze, mal eskøberiøø køgzyylke, angiin daisan etegeed ba tedenii aagiintanar oportuunistanar, zalkuu, koiroguud ba øder geegçedtei şuud temeceze eeriingøø bejee kamagaalka çadabariigi kyçeeyylke josotoibdi.

Angiin seremze kurcadkaza, byke niudargaçuud ba zøblelte zasagta esergyy etegeediigi ecesløn butacokijaa. Bidener bol ene kuralaar bol naadan zugaagiin tula jiresen bişe, manai socialiis baiguulaltiin çukalaas çukala asuudaluudiigi şiidkekiin tula jiresen bainamdi.

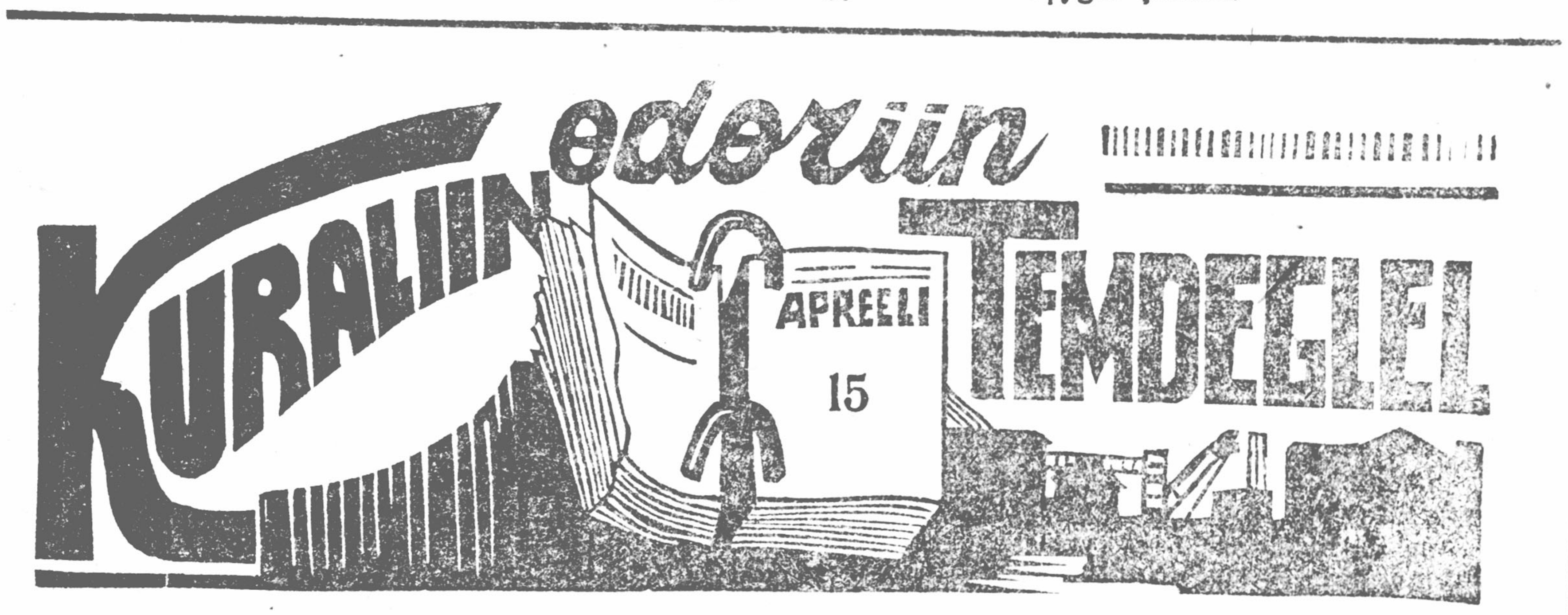
Iimees bidener bolbol ene kural deere kolkooziin baiguulaltada baisan byke dutuu dunda zyilyydiigi ileşeryylen kelceze, tedenee zasaka kemzeenyydee olood bucaka josotoibdi. Niudargaçuud manai kolkoozuudta jike korlono. Jike gedesetei niudargaçuudiigi bidenedeg baina, odoo niudargan bol „aalikan", „nomokon" baika tere bol kolkoozuudiigi dotoroosoni semeeken korlono geze nøk. Staaliin zøb kelesen.

Niudargaçuudiigi kolkooz dotor bidereke keregtei.

Mal øskøbøriigi niudargaçuudiin korloloos kamgaalka çukala zoriilgo møn.

Gendenii, (Mukarşiberiin aimag „Ulaan Odon" kolkooz"). Bidener bol nam ba kødelmeriçen angiin udaridagça nøk. Staalinii zaabariinuudiigi bejelyylkiin tølөө bolşoviig joşoor temeceke josotoibdi. Bi menøø kolkooziin mal azalda kødelmerilnøb. Adussa maliin tologoi gazar gazarta korosoor baina. Juun deerees iime juma bolno geeçeb? Angiin daisan lama, niudargan etegeediin zygees mal adussa alaka kiudaka kulagailaka zergeer jike korolozo iime juma bolno.

Manai kolkooz bol zaluu mal eskøberilkø feermetei. Ene feermede bol 46 tolgoi mal baina. Mal manai kamuu ba busa ebeçentei. Maliin ebeçentei odoo yjede eris şuud temeceke keregtei. Tarilgada gyiced beledkeed bainamdi. Yrisee 100% cugluulaad, maşiina zebsegyydee gyiced zasaza belen bolood, 28 mori sainaar ideelyylze bainamdi. Odoo yjede kabariin kedeenii aza akuin kampaani amzaltatai engergekiin tula angiin daisan lama niudargan etegeediigi kolkoozoos ceberlen kajaka zoriilgo manai ømene tabigdaza baina. Gadana emçetenii mal kartaka ygei, tedende tusalalcaka, kolkoozto kabaaduulkiin tula kødelmeri jabuulka zailaşa ygei çukala.



Kolkoozçod-udaarniguudiin respyblikiin ankaduugaar kuraliin apreeli 15-nii egleenii suudal igi nøk. Menkeejev ketelzel, nøker Jirbaanoviin iledkel tukai dagnulan kelekeer neree biçyylsen teleelegçedte yge egebe.

1. Nøk. Cerenii (M-Şiberiin aim. „Ogtiaabri" geze arteelaas) 2. n, Miasnikoov (D-Ydiin aim. „Maartiin 8-nii" neremzete arteelaas) 3. n. Markiizov (Moziin KK-KTI) 4. n. Sopronov (D-Ydiin aim. „Kraasno-Oogpotnig" geze arteelaas) 5, n. Garmiin (Jaruuniin aim. „nøk. Jirbaanoviin" neremzete arteelaas) 6, n. Byndakoov (Staalinii neremzete arteelaas) 7. n. Rinçenii (Selengiin aim. Oronggiin „Sojol" geze arteelaas) 8. n. Adaamçikova (Azaliigi kamagaalka aradiin komisaar) 9 .n, Griimin (Nokoin oopotnoi staanciin-agronoom) ba 10. n. Kyzmiin (D-Ydekotiin komsomooliin komiteedoos) daguulan kelekedee, kolkoozuudiin yçood byridkeliigi ton sainaar tabika kolkoozuudiin toocoonii ba yçood byridkeliin keregiigi alas garadag ugaaraa yzegdedeg baina tyyniigi zogsoozo, ene kødelmeride josotoi sanalaa tabika ba MTS-d bol eesediingee rajoon dotorki kolkoozuudiin yçood toocoonii kødelmeriigi saizaruuldag ygei baina, ene dutuunuudiigi oriiin cagaa usadkaka josotoi.

Azaliin temer zarçamiigi zasaka tukai eris kubilaltanuudiigi kiike bolşoviig şyymzeleliigi byke salbariinuudtaa ergedkeke kødelmeriiin kyçiigi zøbeer zokioozo, kolkoozoos gadaniin kødelmeride ilyy bainan geşyydee ilgeekedee nøk. Staalinii zaabariin josoor dogoonoor kelcee kiize ilgedeg bolkoo ton çukala.

Bolşoviig kaadriigi beledkeke jabadal tukai ton çukala sanalaa tabiza, kolkoosçodoo beje makabuudiigi saizaruulka jabadaliin tukai fiskyltyyriin josiigi ergeer keregleke.

Urgaciigi ergeke tukai abtaka byke kemzeenyydiigi byrin keregleze, selgyylen tarilgiigi bodoto keregg deere zaa bol bejelyylkiin tølөө kolkoozçod byken kariuucalgataigaar udaridaka josotoi, tarilgiingaa gazariigi sainaar eldeke, kamkuul ebesen ba bişeç urgaciigi muudkaka koroto jabaduudtai byrin temeceke.

Bysegyiçuudiin kyçiigi byrin kereglee, tedeeniigi cøm kereglleke tukai jaasiinuudiigi neeke ba zokiko baidaluudiigi zaa bol emkidkeke keregtei.

Byke kecelmeriin byridkelnyydiigi şalgan yzeze dutuu dundanuudiigi cag darui usadkaza baika jabadalda udaarniguud bol KTI-de ba tyyniı doodo şatiin keltesyydte byrin tuslamzanuudiigi egeke ba koslozo kødelmeriike uçartai gekiin kamta nam ba zasagiin zoriigonoodiigi bolşoviig josoor amzaltanuudiigi dabaza angiigyi socialiis bølgemiigi baiguulka frootonuudiin tølөө zaa bol ken baikabdi geze temdegleezei.

Kolkoozuud bol zøb zam geze menøø øder oilgo

Yslaakov (Mukarşiberiin aimagiin Mukarşiber toskonii emçeten) Bi bol Mukarşiberiin aimagiin Mukarşiber toskonii emçiin azaltai kyn bi. Zøblølte zasagta itegeltei kyndeteigeer sanagdakaar azalaa jabuulza baisan deerees, somonii zøbleløøs kolkoozçon gabşagaiçuudiin kuralda ilgegdesen bainab. Bi bol øngørsøn ziide ulasiin ømene gyicedkeke josotoi baisan tariaabeledkel g. z. ujalganuudaa cøm ilyybçelen gyicedkeesembi. Odoo tarilgada gyiced beledkeed bainam. Øngørsøn ziliinkees 1 gegtaar ilyy tarilga kiikeer yrise cugluulsan, zebseg, unaa ba unaaguingaa tezeel cøm beledkesen bainam.

Odoo kyrtele kolkoo[...] tusaltaigi oilgoo ygei. Kolkooz bol zøb zam[...] menøø øder oilgobo[...] gertee bucasan daruig[...] to orokob. Yynees k[...] emçedee kødelmeril[...] teçelen kolkoozlin ga[...] jabakiizi kyseneb.

„Semeekeneer" korlogço niudargaçuudiigi kolkoozoos ceberlen kajaka

Zybeenko (Kiaagtiin aimagiin „Ulaan Pograniçnig" geze kødeenii aza akuin arteelii geşyyn).

Manai kolkooz bol kiaagtiin aimag dotor tyryylen jabasan kolkooz møn. Bide bol ulasiingaa ømene gyicedkeke ujalganuudaa tariaabeledkel 100% gyicedkeesen.

Manai kolkooz 1930 ondo 43 bele ail kamtaraza togtoson aad, menøø 74 ail bolood baina. Øngørsøn zilde kedii jikeken berkeşeelyydte saatal ygei tarilgiingaa tøsøb 100% gyicedkesen, yrisenii zasa ba unaagiin tezeel togtooson tariaabeledkelde 675 ceentner taria tuşaakiin orondo 680 ceentner tuşaaza, tøsebøø ilyybçelen gyicedkesen bainamdi.

Jamarç kolkoozto dutuu zyilyyd baidag tula manaiç bolşoviig kolkoozto dutamaguud bii. Ene dutamaguud bol bidener kolkoozçodiin ba namiin emkiiin suladaigaas tokiooldono. Bidener bol eldeb songuulinuudiigi ulas teriin udka canartai kereg geze yzel ygei kaiza kereg engerdøg bainamdi. Enyynii ulamaas kolkooziin tyryylegçe, zavkooz, sçøtovod malçan, polevood g. z. kariuucalgata tuşaaluudta niudargaçuud şurgaza oroood, kolkoozto semeeken korlozo baidag jabadaluud olon. Ene bol manai angiin seremziin suladasanii yre møn. Iimees angiin daisdaas byridesen zavkooz, sçøtovod, malçan, polevood, kladovçig metenyyd idebkiten deere toologdozo, ynekeer ygeiteiner, kolkooziin keregiin gadaa talada yldedeg baina. Enyynii ulamaas zarim kolkoozçod bol kolkooziin keregte kaişa kereg kandadag, kolkooz minii, minii bişe niitiin g. mete jabadal gargadag baina. Ene bol kolkoozuudiigi angiin daisan etegeediin udaridaza baisanii yje møn azal.

Kolkoozuudta koro kiize baigaa angiin daisan etegeediigi kolkoozoos yndese tasalan ceberleke zailaşa ygei çukala.

Manai kolkoosiin tyryylegçe urgaca kurilgada sainaar engergeesenii tula gabşagaiin şagnal abaasan. Ene bol manai kolkooziin sainaar kødelmerilze baisanii temdeg møn. Gebeç basa manai kolkoozto niudargaçuud şurgaza oroood baisanii, gargaza kajaasamdi. Manai polevood—niudargan, malçan—ataman baigaasan. Niudargaçuud bol menøø yjede taagtikaa kubilgaad, semeeken korlozo baina. Zarimdaa tede bol gabşagaigaar kødelmerilze baisan mete baidag bolboç, ynendee negøø talaaraa korlool kiize baidag juma.

Bi bol itegeltei sain kyniigi moriçon bolgokiigi kolkooziin zøøri kamgaalka jabadaliigi byri çangadkaza, øder seni ygei yrgelzelze baika karuul tabiaad, tus karuulaa şalgaza baikiigi durad[...]kanab. Gadana, bide j[...] tarilgada beledkesen [...]



Nøk. Miasnikova

Gebeç, bide kolkooz[...] gee bejiigi tarilgada [...] josotoibdi. Ekeneriigi [...] yiledberide elsyylke od[...] kala. Enyynii tula teden[...] azalaas çeleelke kemze[...] ledberide kødelmerilke [...] ko zailaşa ygei çukala.

Kolkoozçon - gabşag[...]ndag!

Kødelmeriçen tariaaç[...] dagça nøk. Staalin bata[...]

Manai Staalinii neremzete kolkooz tarilgaa amzaltatai engergøze çadakabdi.

Cerenii (Selengiin aimagiin, Jangaazan somonii Staalinii neremzete kolkooziin geşyyn).

Manai kolkooz bolbol ankan 1930 ondo togtokodoo ecesken ailaar byridesen aad, menøø 303 amin kyntei 94 ail bolood baina. Bide urida ganca mal azaltai baisan aad, 1930 ondo kolkooz bolsonoos koişo tarilga kiideg bolson bainamdi. 1932 ondo 138 gegtaar tarilga kiigeed, tariaa beledkelee 100% gyicedkesemdi. Ene ziilde 160 gegtaar tarilga kiike tøsebtei, keregtei yrisee cøm cugluulaad, 16 anzasa 102 mori ba moridiin tezeel beledkeed bainamdi. Tarilgaa amzaltatai engergeke bizebdi geze sananab. Kolkoozuud dotor niudargaçuud korlodog juma. Manai kolkoozto morilaud bii. Manai kolkoozto moridiigi korto sedkeleer turaaka ergyylke jabadaluud yzegdeesen.

Manai kolkooz menøø 150 adutai, tyyn dotoroni 3 a[...] kødelmeriiin morin ba[...] ykertei, 438 tolgoi kon[...] temeetei. Maliin dulaasla[...] biigi baira gesen 3 iigi [...] bainamdi, yldesen 7 gi e[...] barikabdi. Bariigiin materi[...] taza jike saad bolson ba[...]nde sanalaa tabika zaila[...] çukala.

Zøblelte zasag mandag!

Zasagiin gazariin dikreediigi zøbøør bejelyylke.

Aaduuşinoov - Alairiin aimagiin „Ulaan-Jamaad" geze kolkooz.

Manai kolkoozto udaarniguud olon baibaç tende şurgasan angiin daisan niudargaçuudiin aagintanuud, loodoinuud tedeniigi naada barika meteer aaşa gargasan baina.

Biden zarimdaaç tedeniigi kendeledeg ygei bainamdi. Udaarniguudla josotoi avtoriteed bii bolgoko keregtei.

Azaliin çanga sakil zuramiigi tabika keregtei, enyyn tukai zasagiin kuuli garsan ba ene kuuliigi biden bodoto deereni gyicedkekiin şuud zagsaza bejelyylke gyicedkeke çukala zoriilgo baina.

Anka ene kuuliigi kolkooziin kural deere tabiza zøbløkedøø, ene bol manai erki baidal deere ton çanga geze, enyyniigi nege baga kengeleke geze togtooson juma. Jamarç sukarilta ygeigeer ene bejelyylke, gagcakan kolkooziin baiguulalta koro saad kiike gesen angiin daisad niudargaçuudiin aagintakanuur oroldoko baina. Tedeniigi bolbol kolkoozçod bol, ene kuuligi kendeledeg tasan juma.

Manai kolkoozuudta angiin daisad şurgan orooson barimtanuud baina. Zøblelbel: manai kolkoozoos keden niudargaçuudiigi ygeiteileed kuraal ileryylsen bainabdi.

Teden bol kladovşig, nigta[...] dogço zergiin tuşaaluudii[...] suusan baina.

Manai komsomooliin zo[...] eesediingee toiruulaa kel[...] ba ygeiteileriigi emkidke[...] Urgaciigi deeşelyylke ja[...] yrisigi ugaaka jabadal kol[...]toi baina gebeç, kedee a[...] tolgoi temeceke emki e[...] sanalaa çukalaçalan tabi[...] baisani, edenii aparaadta 3-[...]ka maşiinanuud kebtesene[...]rene.

Komsomooliin emki bol [...]giin froontodo gabşagai[...] coko josotoi.

Kolkooziin zøøriigi narinaar sakika.

Justiiciin aradiin komisaar n. Lubsanii yge

Angiin daisad niudargaçuud ediin zasagiin baazagi kamtarulklin yndeser usadkagdazai.

Manai erki baidal deere niudargaçuud bol tedeniigi ecesløn usadkaka baidaligi tanin medeed, socializmiin baiguulgada saad koro kiize baisanii ba oroldozo baisani bidende ton ile, eden bol polziicaa demei amarkan, temecel ygeigeer eke ygei juma. Teden bol, olon niitiin zøøri, ilanguja kolkooziin zøøri socializmiin baiguulaltiin esergyy kobloko baisanigi medeed, eesediingee korto jabuulgiigi işe kanduulna.

Manai respyblig bol mal azaltai respyblig møn, tiime tula biden bol ene azaliigi debzyylke tukai sanalaa çukalaçalan kanduulka josotoibdi. Angiin daisad-niudargaçuud, enyyniigi medeed, ene kanduulka. Manai maliin toonii koroko jabaad yrgelzelsee baina, ene bol biidenii korto kødelmeriin udaarniguud enyyniigi sainaar mete jabuulsa baisanii todorono. Niudargaçuud bol manai karankii, kozomtonki baidaliigi keregleze, kyneer damzuulan korto kødelmeriiye yyskeke ba kolkooziin udridalgada, mal azaliigi udaridaka tuşaaluudta şurgan orozo, kolkooziigi butargaka jabuulga kiine.

Angiin daisanguudiin mal azalda korto kødelmeri kiize baisan tukai negen brimtiigi yzyylebel: Borgoin „Ovcevaal" geze sovkoziin Şabaanknoinii daagça bol ekeeen kurigadiigi bulakadaa, tedentei 3 amidii kurigadiigi bulasanii gi, maltaza abasani, tere kurigadni odooç amidii baina. Ene bol enyyenees gadana ene metiin kødelmeriigi kiisen josotoi ba ene metiin jabuulgaar busaç bii josotoi. Angiin daisad iigeze eesediingee kødelmeriigi jabuulana.

Nøk. Staalin bol socializmiin baiguulaltiin yndesen bol niitiin zøøri geze kelesen baina. Bide deze, enyyngi narin, [...] magaalaka, karaka josotoibdi[...]

Manai kolkoozuudiin bo[...]dolmeride angiin seremziin sokorlig jabadaliigi zyyl[...]rimtanuud bii. Zişeelebel: aimagiin „Ulaan—Paaka"[...] kooz, yrisenii tariaagiigi ba[...] uridiin uriaadnig kyniigi[...] koz bol yrisenii tariaagiigi[...] san baina. Kolkooziin zøøri[...] rgaçada ynen şalgagdaaan [...] diigi tabika ba enyynde [...] baiguçaadiigi ceberlen kajaka [...] Zøbløltø syyd bol, ga[...] keseeke oron biye, men a[...] niigi kemyyzyylke gazar [...] maa. Ene tedyigeer dy[...] kamta, taa udaarniguud bo[...] kolkoozoos socialis niitiin [...] kanaagaalaka, karaka kolkooz[...] nai bodoloo oncolon tabika[...] Kolkooziin zøøriigi kamag[...] tii.

Redaagtor S. Şirab[...]
[...] „Ynen" zak.№33